

ETKİNLİK 1: Şiirde Ana Duygu

Aşağıdaki şiirlerin ana duygularını uygun alanlara yazınız.

O kadar dolu ki toprağın şanla,
Bir değil, sanki bin vatan gibisin.
Yüce dağlarına çöken dumanla
Göklerde yazılı destan gibisin.

Bugün yine memleketimi andım
Gurbet ellerine bağlandım kaldım
Hasretine bilmem nasıl dayandım
Maziyi düşünüp öylece daldım

Ne kadar çok olsa dağların karı
Eridir Huda'nın hoş bulutları
Yetişir bağların ayvası narı
Açılır ilkbahar böyle de kalmaz

Dünyada kalmadı bekleyen kimsem
Ne kapımı çalan ne derdimi bilen
İpssız, تنها bir dağ başı görsem
Dağın o hâlinde kendimi görürüm

Güzel sevmenin de bir çilesi varmış
Baştan söyleselerdi hiç sever miydim hiç?
Ferhat'ı Kerem'i Mecnun'u yormuş.
Bilsem gönlümü yoluna serer miydim hiç?

Neler geldi bu başıma
Köprü kurdum gözyaşıma
Dağlar dikildi karşıma
Yola yaslandım ağladım

ETKİNLİK 2: Metinde Ana Fikir

Aşağıdaki metinleri okuyup metinlerin ana fikrinin doğru verildiği seçeneğe "✓" işareti koyunuz.

1.

Çalışılan konular ile ilgili test çözümü yapılması çalışmanın verimliliğini artırır. Çoğu öğrenci sadece konu tekrarı yaparak başarılı olacağını düşünür fakat konu öğrenildikten sonra çözülen testler konu tekrarından çok daha etkili sonuçlar sağlar. Testlerden yola çıkılarak yapılan öğrenme, yanlışları azaltmak için oldukça etkili bir yöntemdir. Çözülen test sayısı arttıkça öğrenme artar ve hata sayısı en aza iner.

Belirli aralıklar ile yapılan konu tekrar öğrenmeyi pekiştirir.

Testlerin ders başarısının sağlanmasında önemli bir rolü vardır.

2.

Fiziksel aktiviteler, metabolizmayı harekete geçirerek enerjinizi artırır. Bu tür egzersiz ve spor aktiviteleri, vücut sağlığı açısından büyük önem taşır. Bunun yanı sıra düzenli egzersiz gün içerisindeki stresi azaltabilir. Örneğin günde sadece 30 dakika açık havada yürüyüş yapmak ya da sabah kalkınca yapılan küçük vücut egzersizler, zihninizin daha berrak olmasını sağlar. Özellikle masa başında çalışıyorsanız gün içerisinde yapılan küçük yürüyüşler bile vücut ağrılarınızı en aza indirebilir.

Sportif faaliyetler gerekli önlemler alınarak yapılmalıdır.

Egzersiz aktiviteleri hem beden hem zihin sağlığına faydalıdır.

3.

Mayalar kakao çekirdeklerini bir kabın içine katar; daha sonra da acı biber, tarçın ve anasonla karıştırırlardı. En sonunda da suda eritirlerdi. Aztekler acı olan bu karışımı bal ile tatlandırırđı. İspanyollar ise acı biber yerine vanilya ve portakal çiçeği ekleyip karışıma bambaşka bir tat verirlerdi. Diđer bölge halkları zamanlar mayaların aksine bu karışımı sıcak içmeye başladılar.

Kakao farklı topluluklarca değişik şekillerde tüketilmiştir.

Çikolatanın ham maddesi olan kakao her zaman değerli olmuştur.

4.

Denizlerde ve okyanuslarda biriken çöpler denizlerde yaşayan deniz kuşları ve balıklara büyük zarar veriyor. Bu canlılar sulardaki pek çok plastik parçasını besin zannederek yutuyorlar. Daha sonra avcılar tarafından avlanan bu balıklardaki plastik parçaları insanların bu balıkları tüketmesiyle insanlara geçiyor. Dolayısıyla okyanus ve denizlerdeki atıkların temizlenmesi sadece orada yaşayan balıklar için değil biz insanlar için de bir zorunluluk hâlini alıyor.

Karalarda yaşanan kirlilik denizlerdeki kirlilikten daha tehlikelidir.

Okyanus kirliliđinin hem hayvanlar hem de insanlar üzerinde etkileri vardır.

5.

Geceleri karşımıza çıkan yarasalar kelimenin tam anlamıyla bilim adamlarının görülmeyen kahramanlarıdır. Yarasaların incelenmesi sayesinde 100'den fazla farklı ilaç üretilmiştir ayrıca ticari alanda 500'ün üzerinde maddenin üretiminde yarasalar üzerinde yapılan araştırmaların büyük katkısı olmuştur. Yarasalar yağmur ormanları için de yaşamsal önem taşır. Yarasalar bölgedeki ağaçların polen ve tohumlarını taşıyarak ağaçların %95'inin çoğalmasını sağlar.

Yarasaların bilime ve doğaya pek çok faydası bulunmaktadır.

Ticari faaliyetler yarasaların sayısının azalmasına sebep olmuştur.

6.

Sincaplar sonbahar aylarında harıl harıl çalışır. Amaçları ormandaki kuytu saklanma yerlerine toplayabildikleri kadar yiyecek yığmaktır. Kış gelince kendisine bir yuva yapıp en soğuk ayları burada geçirir. Ayı, yılan gibi canlılar kış uykusuna yatar ve soğuk kış aylarını bu yarı uyku hâlinde geçirir. Yaban domuzları, geyikler, dağ keçileri ve karacalar kış dönemini mecburen doğada yiyecek arayarak geçirir. Çünkü ne öncesinde kış hazırlığı yapar ne de kış uykusuna yatar.

Ormanda yaşayan her canlı kışı farklı şekilde geçirir.

Küçük boyutlu canlılar soğuk mevsimlerde daha kolay uyum sağlar.

7.

Yumurtanın içerdiği kolin, beyin gelişimi ve sinir hücrelerinin düzgün çalışması için kritik bir besindir. Bu nedenle hafızayı güçlendirmek, öğrenme yeteneğini artırmak ve beyin işlevlerini iyileştirmek açısından faydalıdır. Ayrıca yumurta sarısında bulunan lutein ve zeaksantin gibi maddeler, göz sağlığını korur ve yaşa bağlı görme problemlerini önlemeye yardımcı olabilir. Bu maddeler gözlerin zararlı ışıklardan korunmasına ve retina sağlığının desteklenmesine katkıda bulunur.

Yumurtanın pişirilmesi koşulları besin değerini etkiler.

Yumurta göz ve beyin sağlığını korumada etkili bir besindir.